19 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލީހުގެ ކޮމިޓީ ޔައުމިއްޔ
ސަރުކ ރު މަސް އޫލި އް ޔަތު އަދު ކރ މިން ވަރު ބަލ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން
25 މޭ 2021
ބައްދަލުވުން ބޭއްވުނު ތަން: މައިކްރޯ ސޮފްޓް ޓީމްސް – ވެބް ކޮ ންފަރެންސިންގ
ފެށުނު ގަޑި: 13:00

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
}ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު؛ މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ފަލާޙް{
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
` އިނގޭތޯ. ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދެވަނަ
ދައުރުގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުމަށް އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް މަރުޙަބާ. އަޅުގަނޑު ހަމަ މިއަދުގެ އެޖެންޑާ
އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލާނަން. މިއަދުގެ އެޖެންޑާގައި މި ވަނީ 3 ކަމެއް މި ވަނީ. އެއީ ދެ ވަޒީރަކަށް ރުހުންދިނުމާއި
އަދި ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައި ހުރި ބައެއް ސިޓީތަކާ ބެހޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާކުރުމަށް. އަޅުގަނޑު ހަމަ
އެގޮތުން ދަންނަވާލަން. އެޖެންޑާ އެކެއްގައި މި ވަނީ ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޢައްޔަނުކުރައްވާފައިވާ ދެ ބޭފުޅުންނަށް ރުހުން ދިނުމުގެ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް. 1.1
މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް މެރިން ރިސޯސް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރގެ މަޤާމަށް ޢައްޔަނުކުރައްވާފައިވާ
ޑރ.ޙުސައިން ރަޝީދު ޙަސަން، ހުޅުމާލެ 10095 އަށް ރުހުންދިނުމުގެ މައްސަލަ. ދެވަނައަށް މި އޮތީ 1.2 ގައި
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަންމަންޓް ކްލައިމެޓް ޗޭންޖު އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީގެ މަޤާމަށް ޢައްޔަނުކުރައްވާފައިވާ
އަލްފާޟިލް ޢާއިޝަތު ޝައުނާ، ސ.ހުޅުދޫ/ޓްރައިސްޓަރއަށް ރުހުންދިނުމުގެ މައްސަލަ. އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ
ކުރިއަށް މި ގެންދާނީ ދެ މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި. އަޅުގަނޑު މެންގެ މި ޓީމްސްގެ އެބަވޭ ހުރިހާ މަޢުލޫމާތުތަކެއް މި
ކަމާ ބެހޭގޮތުން ގުޅިގެން ހުރިހާ ތަނަކުން ކުށުގެ ރެކޯޑު ސާފުކުރުމާ މި ކަންތައްތައް. އެ މައްސަލަ ބައްލަވާ،
ބަލާލުމަށާއި އަދި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މުޠާލިއާކޮށްލުމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވާނަން. އެހެންވީމާ،
ކުޑައިރުކޮޅެއްގެފަހުން އަޅުގަނޑުމެން އަނެއްކާ ވެސް މި ކަމައިގެން ކުރިއަށްދާނަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު
ވަގުތުކޮޅެއް ދޭނަން މި ހުރިހާ ލިޔެކިއުންތައް ބަލާލުމަށް ޓަކައި އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް. އަޅުގަނޑަށް
ފެނޭ ހުރިހާ މެންބަރުން ވެސް މި ލިއެކިޔުންތައް ބައްލަވާލެއްވުމަށް. އަންސޫދާ ހުރިހާ ލިޔެކިޔުމެއް ހުންނާނެ ދެއްތޯ
މި ޓީމްސްގައި މި އެޓޭޗްކޮށްފަ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ހުންނާނެ މިހާރު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
1

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ދެން، އިއްޒަތްތެރި އެއްވެސް މެންބަރަކު މި ކަމާ ބެހޭގޮތުން ބަސްފުޅެއް ވިދާޅުވާ ކަމަށް ވަންޏާ ޗެޓުލޮގުގައި
ޖައްސަވާލަދެއްވުން އެދެން. އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު އެބަ އަރުވަން ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީއަށް. ޙުސައިން
މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އާދެ! ޑޮކިއުމެންޓްސްތައް އަޅުގަނޑު ކިޔާލައިފިން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ
ހުށަހަޅަން ސަރުކާރުން ފޮނުވާފައި މިވާ ގޮތަށް ދެ ވަޒީރުންނަށް ވެސް ހަމަ އެއްކޮށް ރުހުންދިނުމަށް. އެއީ މި
ތަންތަނުން ލިބެންޖެހޭ މަޢުލޫމާތުތަކުގެ ތެރޭގައި ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވެނީ ޑރ.ޙުސައިން ރަޝީދުގެ
އެބައިން ކުންފުންޏެއްގެ ހިއްސާއެއް. އެކަމަކު ކުންފުނީގެ ވަޒީފާއެއްގައި ނޫނިއްޔާމު މަޤާމެއް އަދާކުރަމުންނެއް ނުދޭ.
އެހެންވީމާ، ކުންފުންޏެއްގެ ޝެއަރ އޮތުމަކީ ގާނޫނު އެ ބުނާ ވަޒީފާއެއްގައި އާމްދަނީ ލިބޭ މަސައްކަތެއް ކުރާ
ކަމަކަށް ނުވާނެތީވެ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އޭގައި މައްސަލައެއް ނެތްހެން. އެހެންވީމާ، ދެ ވަޒީރުންނަށް ވެސް އެއްކޮށް
ރުހުންދިނުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަންސޫދާ، ދެން އަޅުގަނޑުމެން މީގައި މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 136 ވަނަ މާއްދާގައި އެ ބުނާ ޝަރުތުތަކުގެ ތެރޭގައި
އެބަވޭ ވަރަށް ގިނަ ކަންކަމެއް. އެއީ އާމްދަނީއެއް ހޯދުމާއި މަސައްކަތްކުރުމާ މި ކަހަލަ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން މިއީ
ވަރަށް ގިނަ ވާހަކަ ދެކެވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ބޮޑަށް ލަފާކުރެވެނީ އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭހެން މިއަށް އެހެން
ކައުންސެލް ޖެނެރަލް އަރިހުން ވެސް އަހާލަން މި ކަމާ ބެހޭގޮތުން. އަދި އެ އަހާލުމަށްފަހު މިއީ ކައުންސެލް ޖެނެރަލް
ވިދާޅުވާ އެއްޗެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ޑރ.ޙުސައިން ރަޝީދުގެ ކަންކަން ކުރި އަށްގެންދެވޭނެ
ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ލަފާކުރެވެނީ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ފުރުޞަތެއް އެބަ އަރުވަން ޙުސައިން ޒިޔާދަށް. ވައިކަރަދޫ
ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދު.
ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުގެ އެ ހުށަހެޅުމަށް ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ
ހަމައެކަނި ފާހަގަކޮށްލަން. ހަމަ އޭގެ އިތުރުން ޑރ.ޙުސައިނަކީ ކުރީގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ރުހުންދީފައި ހުރި
2

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ވަޒީރެއްވީމަ އަޅުގަނޑު ބަލާލަން ބޭނުންވަނީ މި ކުންފުނީގެ ޝެއަރ އަންނަނީ އޭގެ ކުރީގައިތޯ ފަހުގައިތޯ އެ
ސާފުކޮށްލަން ކުޑަކޮށް ބޭނުން. ދެން ފުރުޞަތު ބޭނުންކޮށްލީ ހަމައެކަނި ހުށަހެޅުމަށް ތާއީދުކޮށްލަން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
اله
އަޅުގަނޑު ހަމަ ދިއްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދު ވަޙީދަށް ފުރުޞަތެއް އަރުވަން.
اله
ދިއްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރަށް ޢަބްދު ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު ވެސް ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރުގެ ހުށަހެޅުމުގައި އެވާ
ޝައުނާގެ ރުހުންދިނުމުގެ މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދަން. ދެން މުޤައްރިރު ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތަށް ޑރ.ޙުސައިންގެ
މައްސަލައިގައި އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ ހަމަ ގޮތެއް ނިންމަން ކައުންސެލް ޖެނެރަލްގެ ލަފައަށް ފަހުގައި. އެއީ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރީގައި ވެސް މި މައްސަލަ މިހެން ދިމާވެފައި އިނީމަ ފުލޯރއަށް އައިއްސަ އަލުން އަނެއްކާ އެ
ކަން އަނބުރާ ކޮމިޓީއަށް ގެނައުން އެހާ ރަނގަޅު ކަމަކަށް ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މިއަދުގެ
ޝައުނާގެ މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންގޮސް ޑރ.ޙުސައިންގެ މައްސަލައިގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކައުންސެލް ޖެނެރަލްގެ
ލަފައެއް ލިބުމުން ކުރިއަށް ގެންދަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހަމަ އޮޅުންފިލުވާލަން ބޭނުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާފައި އޮންނާނެ މީގައި އަންސޫދާއަށް ކައުންސެލް
ޖެނެރަލަށް މި ކަމާ ބެހޭގޮތުން ލަފައެއް ހޯދާލަން ދަންނަވާލުމަށް. މިއީ އެ ކަން ކިހިނެއްތޯ ވެގެންދިޔައީ އަންސޫދާ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑަކަށް ފިލްޒާއަކާ ނުއެއް ގުޅުނު. އެކަމަކު އެސް.ޖީ ފިލްޒާއާ ގުޅުއްވައިގެން ވާހަކަދެއްކީމަ ފިލްޒާ ވިދާޅުވި
ކަމަށްވަނީ އެއްކަލަ އެ ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އިންނަނީ ފައުންޑިންގ ޝެއަރހޯލްޑަރެއްގެ ގޮތުގައި ދެއްތޯ ؟
އެހެންވީމާ، އެ ކަން އެހެން އެގޮތަށް އޮތީތީވެ ކުޑަކޮށް އުނދަގޫވާނެއޭ. އޭރުން އެއްކަލަ ރަސްމީކޮށް ހަމަ އެ ބޭފުޅެއް
އުޅުއްވާނެ ކަމަށް. އަނެއްހެން ޝެއަރހޯލްޑަރެއް އަނެއްހެން ކުންފުނިތަކުގައި ހުންނަ ގޮތާ ޚިލާފުވާނެ ކަމަށް.
އެހެންވީމާ، ފައުންޑިންގް އޮތީމަ އަސްލު އަނެއްހެން ނޯމަލީ މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އެސް.ޓީ.އޯ ހިއްސާދާރެއް
ހިއްސާއެއް ގަނެގެން ހިއްސާދާރެއްގެ ގޮތުގައި އުޅުމާއި ފައުންޑިންގ ޝެއަރހޯލްޑާއަކާ ތަފާތުވާނެއޭ ވިދާޅުވީ.
3

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެ ލެޓަރ. އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް އެ ލެޓަރ ބައްލަވާލައްވައިފިންތޯ މިއަށް އެ ވިދާޅުވާ ލެޓަރ. އެއީ
އިކޮނޮމިކް މިނިސްޓްރީން ފޮނުއްވާފައިވާ ލެޓަރ. އެ އަޅުގަނޑު އަޅުގަނޑަށް ފޮނުވިންތޯ އަންސޫދާ އެ މައްސަލައިގެ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ކުށުގެ ރެކޯޑުގެ އޮތީއެއް ނޫންތޯ ޑޮކިއުމެންޓެއް. އެ ޑޮކިއުމެންޓުގައި ހުންނާނެ ހަމަ ހުރިހާ ތަނަކުން
އަޅުގަނޑުމެން ސާފުކުރި މަޢުލޫމާތުތައް. އާދެ!
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑަކަށް ނެތޭ އަދި ކުށުގެ ރެކޯޑެއް ފެންނާކަށް. ކިތައް ވަނައިގައިތޯ މި އިންނަނީ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަޓްސްއަޕުން އަޅުގަނޑު އިންނާނެ ފަލާޙަށް ފޮނުވާލާފަ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަޓްސްއަޕުން އެބަހުރި ފެންނަން އިނގޭތޯ އަޅުގަނޑަށް ވެސް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެއީ ދެވަނަ ޑޮކިއުމެންޓް. އެއިނދީ އާދެ! ރިސީވްޑް ލެޓަރސް އެއިނދީ ނޫންތޯ؟ އެއީ އޭގައި ހިމެނެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ރިސީވް ލެޓަރތައް. އާނ، ރިސީވް ލެޓަރތައް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފެނިލައްވައިފިތޯ؟ އަޅުގަނޑު ހަމަ
ފުރުޞަތެއް އެބަ އަރުވަން. ދެވަނަ ފުރުޞަތެއްގެ ގޮތުގައި އެބަ އަރުވަން ދިއްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ޢަބްދުاله ވަޙީދަށް. ޢަބްދުاله ވަޙީދަށް.
ދިއްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރަށް ޢަބްދުاله ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
4

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ދެން އަޅުގަނޑަށް އެ ލެޓަރ ފެނިއްޖެ. ދެން އޭގައި މި ފައުންޑިންގ ޝެއަރހޯލްޑަރެއްގެ ގޮތުގައި އޭގައި
މެންޝަންކޮށްފައި އިނީ. ދެން އަޅުގަނޑަށް ކައުންސެލް ޖެނެރަލްގެ ލަފާއެއް އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮމިޓީ ނިންމާފައި
ފުލޯރއަށް ފޮނުވާއިރު ކައުންސެލް ޖެނެރަލްގެ ލަފާއެއް މީގައި ހިމަނާފައި ފޮނުވުން ކަންނޭނގެ އަޅުގަނޑަށް އެންމެ
ރަނގަޅު ގޮތަކަށްވާނީ. އޭރުން ވާހަކައަކީ އާންމު މެންބަރުންގެ މެދުގައި ސުވާލެއް އުފެދުނަސް އެ އަޅުގަނޑުމެން އެ
ނިންމި ނިންމުމުގައި އެ ބިނާކުރި އެ ކައުންސެލް ޖެނެރަލްގެ ލަފާ އެ ފެންނަން އޮންނާނެ. އެހެންވީމާ، ސީދާ
ސާފުކޮށް ކައުންސެލް ޖެނެރަލް ދެކޭ ގޮތް މީގައި އޮތުން މުހިންމު ކަމަށް އަޅުގަނޑު މި ފާހަގަކުރަނީ. ކުރިން ވެސް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ހަމަ ޝެއަރ އޮތް ފަރާތެއް އެ ޝެއަރ ވަކިކޮށްފައި އަޅުގަނޑުމެން ރުހުންދިނީ.
އެހެންނަމަވެސް، އެ ޢައްޔަނުކުރިއިރުގައި އެ ޝެއަރ އޮތީމަ އޭރުގައި އެ މައްސަލަ ދިމާވީ. އެހެންނަމަވެސް،
އޭރުގައި އެއީ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އޮތީ. އެހެންވީމާ، މި ކަމުގައި އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ ހަމަ
ސާފު ޖަވާބެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކައުންސެލް ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ލިބިގެން އެބައި ކުރިއަށް ގެންދަން. ދެން އެ
މިނިސްޓްރީގެ ޑޮކިއުމަންޓުގައި ޖަހާފައި އޮތީ ފައުންޑިންގ ޝެއަރހޯލްޑަރެއްގެ ގޮތުގައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަންސޫދާ ވިދާޅުވެދެއްވަފާނަންތޯ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 136 ވަނަ މާއްދާގައި ކީކޭތޯ އިންނަނީ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންނަށް އަޑުއަހާލަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! 130 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި މި އިންނަނީ ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ...
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
136 އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
(ހ) އާދެ! 136 ގެ (ހ). ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ އެއްވެސް މެންބަރަކު ސަރުކާރުގެ އެހެން މަޤާމެއް އަދި ފައިދާއެއް
ލިބޭފަދަ އެ ނޫންވެސް މަޤާމެއް ފުރައިގެނެއް ނުވާނެއޭ. އަދި ވިޔަފާރިއެއް ހިންގުމުގައި ޢަމަލީ ގޮތުން ބައިވެރިވެ
އާމްދަނީ ހޯދުމަށް ފަންނީ މަސައްކަތެއް ފަށައި އަމިއްލައަށް އާމްދަނީއެއް ލިބޭފަދަ އެހެން އެއްވެސް މަސައްކަތެއްކޮށް،
5

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
އެހެން އެއްވެސް ފަރާތެއް ވަޒީފާއެއް އަދާކޮށްގެނެއް ނުވާނެއޭ. ދައުލަތުގެ މުދަލާއި ބިންގަނެ ނުވަތަ ކުއްޔަށް
ހިފައިގެންނެއް ނުވާނެއޭ. އަދި ދައުލަތާއި އެހެން އެއްވެސް ފަރާތަކާ ދެމެދު ކުރެވޭ މުޢާމަލާތެއްގައި ވަޒީރުންގެ
މަޖިލީހުގެ އެއްވެސް މެންބަރަކު އެ މެންބަރެއްގެ މާލީ އެއްވެސް މަސްލަޙަތެއް ބާއްވައިގެނެއް ނުވާނެއޭ. ދެން މީގެ
އަރިމަތީ ސުރުޚީގައި މި އިންނަނީ ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކު ކޮށްގެންނުވާނެ ކަންތައްތަކުގައި އެ ބުނެފައި އެ
މާއްދާ އެ އަންނަނީ އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
؟
އެހެންދެއްތޯ ވަނީ
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ!
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހަމަ ފުރުޞަތެއް އަރުވަން މަނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން.
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އާދެ! އަޅުގަނޑު ވެސް ދަންނަވާލަން އުޅުނީ މިއީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވަރަށް
ސާފުކޮށް އެބަ ބަޔާންކުރޭ އެއްވެސް ފައިދާއެއް ހޯދުން، ވިޔަފާރިއެއް ކުރުން، ވިޔަފާރީގައި ބައިވެރިވުން، އިތުރު
އާމްދަނީއެއް ހޯދަން މަސައްކަތްކުރުން، އެހެން މީހެއްގެ ވަޒީފާގައި.. އަޅުގަނޑު ދެން، މި ހުރިހާ ކަމެއް ހުއްޓާ
އަޅުގަނޑަށް އެހާ ފަސޭހައެއް ނޫން ދަންނަވާކަށް މި ގޮތަށް އޮތްވާ މި ކަން ކުރިއަށްގެންދެވިދާނެ ކަމަކަށެއް. އެއީ
ޝެއަރހޯލްޑަރަކަށް އޮތުމަކީ ވިޔަފާރިން ފައިދާ ވިޔަސް ނުވިޔަސް ވިޔަފާރީގައި ބައިވެރިވެވުނީ އެ. ވިޔަފާރި
ކުރިއަސް ނުކުރިއަސް. އޭޒް ލޯންގް އޭޒް އެ ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައި އިންނަހާ ދުވަހަކު. އެހެންވެއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑަކަށް
ޤަބޫލެއްނުކުރެވޭ މިއިން ގޮތަކަށް ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ ކަމަކަށެއް. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
6

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އާދެ! މިއީ އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރާ ސުވާލަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެ ބުނާ އޭގައި އެ ބުނަނީ
ފައިދާއެއް ލިބޭފަދަ އެ ނޫން ވެސް މަޤާމެއް ފުރައިގެން ނުވާނެއޭ. ކުންފުނީގެ ޝެއަރހޯލްޑަރަކަށްވުމަކީ އެއީ
މަޤާމެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑެއް ނުދެކެން. ދެން އެހެންވީމާ، އެއީ ޝެއަރހޯލްޑަރަކަށްވެ އިނދެ، ދެން އަޅުގަނޑުމެން
ކުރީގައި ވެސް މި މައްސަލަ ބެލިއިރުގައި އޭރުގައި ވެސް ފާހަގަކޮށް ވާހަކަދެކެވިގެން ދިޔައީ ކުންފުންޏެއްގެ
ޝެއަރހޯލްޑަރަކަށް ހުރުމަކީ މައްސަލައެއް ނޫން ކަމަށް އޭރުގައި ހެލްތް މިނިސްޓަރުގެ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ ގޮތުން
އޭރުގައި ވާހަކަދެއްކީ. އޭރުގައި ދެން، އެހެންވީމަ...
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނޫނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެން މިކަހަލަ މައްސަލައެއް ޖެހުނީ ހެލްތް މިނިސްޓަރގެއެއް ނޫން، ޓޫރިޒަމް
މިނިސްޓަރގެ އިނގޭތޯ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓަރު މަޢާފުކުރައްވާ. އާދެ! ޓޫރިޒަމްގެ މިނިސްޓަރުގެ އެ ފަހަރުގައި ވެސް ޝެއަރހޯލްޑަރަކަށް
ހުރުން މައްސަލައެއް ނޫން ކަމަށް އެ ފަހަރު ވެސް ވިދާޅުވެފައި އިނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިއީ
ހަމައެކަނި ފައުންޑިންގ ޝެއަރހޯލްޑަރގެ މާނައަކީ އެއީ ހަމަ އެންމެ ފުރަތަމަ އެ ކުންފުނި ހެދިއިރުގައި އިން
ޝެއަރހޯލްޑަރެއް. އެހެންވީމާ، އެއީ ފަހުން ޝެއަރ ބަދަލުކުރުމެކޭ އަދި ފައުންޑިންގ ޝެއަރހޯލްޑަރެއް ހުރުމެކޭ
އޭގެ ޒާތުގައި ކުންފުނީގެ ލިބޭ ފައިދާއާއަކާ އެ އެއްޗެއްސަކަށް ފަރަޤެއް އަންނާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ނުފެނޭ.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ހީވަނީ ރަނގަޅުހެން، ރަނގަޅަށްހެން މީތި މި އޮތީ. ދެން ފަހުން ދެންމެގައި އެ
ކައުންސެލް ޖެނެރަލް އެހެން ވިދާޅުވެފައި އޮވެއްޖެއްޔާމު ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ދިއްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު ވެސް ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތަށް ކައުންސެލް ޖެނެރަލްގެ ބަހެއް މީގައި އެކުލަވާލާފައި ކޮމިޓީން ގޮތެއް ނިންމާލީމަ
ރަނގަޅުވާނެ ކަންނޭނގެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ އެހެންވީމަ ޝައުނާގެ މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންގޮސް
ނިންމާލަން ދެން ޙުސައިން ރަޝީދުގެ މައްސަލަ ބާއްވާފަ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
7

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
މިއީ އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ އަދި އެހެން ގޮތެއް ވެސް. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ
އޮފީހުގައި ވެސް އަހާލަންޖެހޭހެން އެބަ މި ކަމާ ބެހޭ ގޮތުން އެ ބޭފުޅުން ދެކެނީ ކިހިނެއްތޯއާ އަޅުގަނޑުމެން
ކައުންސެލް ޖެނެރަލްގެ ލަފާ، މި ލަފައަކަށް އަހާއިރުގައި ވެސް އެ ބޭފުޅުން ދެން މިސާލަކަށް، އެ ބޭފުޅުން ވެސް
ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ބައްލަވާފައި، އެ ކަންކަން ބައްލަވާފައި ކަންނޭނގެ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިނިސްޓަރ ލައްވާ
ހުވާކުރައްވާފައި އެ ވަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން އެ މަޢުލޫމާތު އޮޅުންފިލުވާލުން އެއީ ރަނގަޅު ގޮތެއް
ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނާތީ ހަމަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ވިސްނުންހުރީ ކިހިނެއްތޯ ބަލާލަން ދަންނަވާލީ.
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ކީކޭތޯ ވިދާޅުވަނީ އަޅުގަނޑު މި ކަމާ ބެހޭގޮތުން.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ޤަބޫލުކުރެވެނީ ރައީސް އޮފީހުން އޭތި ބައްލަވާފައި އެއީ އެގޮތަށް އެ ބޭފުޅުންނަށް ހަމަ ރަނގަޅު
ކަމަށް ފެންނާތީ އެއިން ގޮތުން ޤާނޫނުއަސާސީއާ ފުށުނާރާ ކަމަށް ދެކޭތީ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވެނީ އެގޮތަށް
ފޮނުވާފައި އެހެރީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ހަމަ އެ ބޭފުޅުން ވެސް ހަމަ ވަރަށް ރަނގަޅަށް ބައްލަވާފައިހެން
މި ކަން ކޮށްފައި އިންނާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް މީގެ މައްސަލައެއް އޮތް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ނުއެއް ފެނޭ.
ދެން އެކަމަކު އެހެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް މެޖޯރިޓީ ނިންމަވާ ގޮތަކީ ރަނގަޅު ގޮތެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު
ދެކެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދަނގެތީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޡިމް.
ދަނގެތީ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޡިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މީގައި މެޖޯރިޓީ ޝެއަރ، މިސާލަކަށް މޭޖަރ ޝެއަރހޯލްޑަރަކު
ހުރުމަކީ އިޝޫއެއް ނޫންހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ. އަޅުގަނޑުމެން ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓަރަށް ކަންތައްކުރީ
އަޅުގަނޑުމެން އުސޫލަށް ބަލާއިރުގައި. ދެން މީގައި ކުންފުންޏެއްގައި ވެއްޖެއްޔާ އެ ކުންފުނީގެ ޝެއަރހޯލްޑަރުންނަށް
ޒިންމާވާ ގޮތަކަށް ނޯންނާނެ. އޭގައި އެތާނގައި ހުންނަ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރަކު ނޫނީ އެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ގޮތުގައި
ތިއްބަވާ ބޭފުޅުން އެ ކުންފުނީގެ ހުރިހާ ކަމަކަށް މާލިއްޔަތަށް ޒިންމާވާ ގޮތަށް އޮންނަނީ ގާނޫނުގައި. އެހެންވީމާ،
8

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
އަޅުގަނޑަކަށް ވެސް ގަބޫލެއްނުކުރެވޭ މި ޝައުނާގެ މައްސަލައަކީ މައްސަލައެއް ކަމަކަށް. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ
ކުރިން...
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝައުނާއެއް ނޫން އިނގޭތޯ. ޝައުނާއެއް ނޫން އިނގޭތޯ. ޙުސައިން ރަޝީދު. ޑރ.ޙުސައިން ރަޝީދު.
ދަނގެތީ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޡިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޑރ.ޙުސައިން. ސޮރީ، ޑރ.ޙުސައިން އިޝޫގައި އަޅުގަނޑަކަށް ހިޔެއްނުވޭ އެ އިޝޫއަކަށްވާނެހެންނެއް. އެއީ
މިހާތަނަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ޕްރެކްޓިސްކޮށްފައި އޮތް ގޮތަށް ބަލާއިރުގައި އެގޮތަށް ކުރިއަށްގެންދެވިދާނެ ކަމަށް
އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހަމަ އަހާލަން ބޭނުން އަޅުގަނޑުމެން 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ވެސް މި 18 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި
ކަންތައްކުރި ގޮތުގެ ކުޑަކޮށް މަޢުލޫމާތު ހުންނާނެ ލިބިފަ. އެ މި އަންސޫދާ ކިހިނެއްތޯ އޭރުގައި ޢަމަލުކުރެވިފައި
؟
އޮތީ
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އޭރުގައި ކޮމިޓީން ވާހަކަދެއްކިއިރުގައި ބައެއް ބޭފުޅުން ވިދާޅުވެފައި އެބަހުރި ޝެއަރ ހަމައެކަނި ޝެއަރއެއް
އޮތުމަކުން މައްސަލައެއް ނެތް ކަމަށް އިނގޭތޯ. ދެން އަނެއް ބައި ބޭފުޅުން ވިދާޅުވެފައި އެބަތިބި ކޮންމެހެން
ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެހެން ބުނާތީގެ އެ ބައިތައް ހަމަ ފުރިހަމަވެގެން ކްލިއަރެންސްވެގެންނޭ އަންނަންޖެހޭނީ ހުރިހާ
އެއްޗެއް ޝެއަރއެއް އޮވެގެނެއް ނުވާނެ ކަމާ. ދެން ކޮމިޓީން ވާހަކަދައްކާފައި ވަކި ގޮތަކަށް ނިންމުމެއް ނިންމާފައެއް
ނެތް. ރިޒަވޭޝަނެއްގެ ގޮތުގައި ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްލަން ބުނެފައި އިންނަނީ 7 ޑޭސް ނޫނިއްޔާ 14 ޑޭސްގެ
ތެރޭގައި ރައީސް އޮފީހުން އެ ކަންތައްތައް ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭނެ ކަމަށް އެއްވެސް ޝެއަރއެއް އޮތް ކަމުގައިވާނަމަ.
އެކަމަކު ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެ މާއްދާއަށް ބަލާ ކަމުގައި ވަންޏާމު ހުވާކުރުމުގެ ކުރިން ދެއްތޯ އެ ކްލިއަރެންސް
9

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
އިންނަންޖެހޭނީ. އެއީ ހުވާކުރީމަ އެ ބޭފުޅަކު އެބަވޭ ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި. އެހެންވީމާ،
އެއްކަލަ ވަކި ގޮތެއް ނިންމާފައެއް ނެތް އަނެއްހެން ކޮމިޓީއަކުންނެއް އަސްލު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއީ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތެއް އެބަ އަރުވަން އަޙްމަދު ޠާރިޤަށް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޠާރިޤަށް.
މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޠާރިޤް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. މިއީ އަޅުގަނޑުމެން މީގެ ކުރިން މިދިޔަ މަޖިލީހުގައި ވެސް އަދި މީގެ ކުރިން މި
މަޖިލީހެއް ނޫން އޭގެ ކުރީގެ މަޖިލީހުން ވެސް. އުސޫލެއްގެ ގޮތުން ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން އެއްވެސް
ކުންފުންޏެއްގެ ޝެއަރއެއް ނޯންނަ ގޮތަށް މިހާތަނަށް ކަންތައް ކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރާ ގޮތުގަ އި
އާންމުކޮށް ކޮންމެ މީހަކު ވެސް ހަމަ ކޮންމެވެސް ކުންފުންޏެއްގެ ޝެއަރ އޮވޭ. ދެން އެކަމަކު ވަޒީރުންގެ
މަޖިލީހަކަށް އަންނަ ހިސާބުން މި ޝެއަރދޫކޮށްލަނީ އެ ފެމެލީ ކޮންމެވެސް މީހަކަށް ނުވަތަ އެހެން ބޭފުޅަކަށް.
އެކަން އެންމެ ފުރަތަމަ ޕްރެކްޓިސް ކުރެއްވި އެކަކަށްވާނެ ކަންނޭނގެ ޖުމްހޫރީ ޕާޓީގެ ލީޑަރު ޤާސިމް އިބްރާހީމް
ރައީސް މައުމޫނުގެ ދުވަސްވަރު ފިނޭންސް މިނިސްޓަރާ ހަވާލުވާންވެގެން އެ ޝެއަރތައް އޭނަގެ އޭތި މާމިނގިލީ
ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ޝެއަރތައް ދޫކޮށްލެއްވީ ދަރިކަލުންނާއި އަދިވެސް އާއިލާގެ އެހެން ބޭފުޅުންނަށް.
ހަމަ އެ ޕްރެކްޓިސް އަޅުގަނޑަށް ވެސް ޤަބޫލުކުރެވެނީ މިހާތަނަށް ކުރަމުން އައިއްސަ އެބަހުރި. ދެން އޮންނަނީ މި
ހުވާކުރީމަތޯ ދެން އޭގެ ފަހުންތޯ؟ އެކަހަލަގެ ކަމެއް ދިމާވި ނައިބު ރައީސް ކަމަށް އަޙްމަދު އަދީބު ގެންނަންވެގެން
އޭރުގައި މަޖިލީހުން ފާސްކުރި ވަގުތުގައި. ނައިބު ރައީސް ކަމުގެ ހުވާކުރުމަށްފަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް އައީ
ރުހުން ހޯދަން. އެހެންވީމާ، އޭގައި އެބައިން ފުށުއެރުމެއް. ހުވާކޮށްފައި އޭގެ ފަހުން އެންޑޯޒްމަންޓު ދޭނީތޯ ނުވަތަ
އެންޑޯޒްމަންޓް ދީފައި ހުވާކުރާނީތޯ. ދެން އެހެންވީމާ، ދެން ވެސް އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރާކު ގޮތުގައި އަދި އެ
ހުވާކުރުމުގެ ކުރިން މަޖިލީހުން ރުހުންދީފައި މި ކުރާ މައްސަލަތަކުގައި ވިޔަސް ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެހެން މަޤާމެއް
ނުވަތަ މަސްލަޙަތު ފުށުއަރުވާ އެހެން ވަޒީފާއެއް އެ އިންނައެތީގައި އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވެނީ ފިލްޒާގެ ލަފާ ވެސް
އޮންނަންވާނީ އެހެން ކަމަށް. އަދި ކުންފުނީގެ ޝެއަރހޯލްޑަރުންނަކީ ސީދާ މަޤާމެއްގެ ގޮތުގައި މަސް އޫލިއްޔަތު
އަދާނުކުރިޔަސް އޭގައި އެ ފައިނަލް އެންޑު ބެނެފިޓް ލިބޭ ފަރާތަކަށްވާނެ ޝެއަރހޯލްޑަރުން ޑިވިޑެންޑް ގޮތުގައި.
އެހެންވެއްޖެއްޔާ އެ ކުންފުނީގެ ޝެއަރ އެ ކުންފުންޏަށް ފޭވަރކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އޮންނާނެ ކޮންމެހެނެއް ވިޔަސް.
10

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ދެން އަދި އެއީ ފެމިލީ ބަޔަކަށް ވެއްޖެއްޔާ ފުރުޞަތު އޮންނާނެ ހުރިހާ އެއްޗަ ކަށް ވެސް. އެކަމަކު ސީދާ އެ
ކުންފުންޏެއްގެ ޝެއަރހޯލްޑަރަކު ދަރިއެއް ނުވަތަ އެހެން މީހަކު މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރަކަށް ވަޒީފާއަށް ލާފައި
ހުއްޓަސް ފެއަރ ނޫން ފުރުޞަތުތަކެއް ލިބުމުގެ ފުރުޞަތު އޮންނާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވެނީ
މިނިސްޓަރުން ވަގުތީ ގޮތުން ނަމަވެސް މަޤާމުގެ މަސްއޫ ލިއްޔަތާއި ހަ ވާލުވާ ހިސާބުން އެ މަޤާމުތަކުން ބަދަލުކޮށް އެ
ޕްރޮސެސްއެއް އިންނަންވާނެ ކަމަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ހަމަ އަދިވެސް ހަމަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ، އެ
ބޭފުޅުންގެ ވިސްނުން ހުރި ގޮތެއް ބަލާލަން އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުޑަވަގުތުކޮޅެއް އަދިވެސް އަރުވާނަން މިއަށް ގޮތެއް
ނިންމުމުގެ ކުރީގައި. އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑަށް ވެސް ހީވަނީ މިކަމާ ބެހޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން
މަޖިލީހުގެ ކައުންސެ ލް ޖެނެރަލްގެ ކޮންމެވެސް ލަފައެއް އަޅުގަނޑުނެންނަށް ލިބެންވާނެހެން. ލިބެގެންނޫނިއްޔާ މިކަން
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުނިންމޭނެ. އަދި ހަމަ އޭގެ އިތުރުން މިކަން ކުރުމުގެ ކުރިން ރައީސް އޮފީހުން ނޫނީ
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީހުން މި ދެކެވަޑައިގެންފައި އޮތީ ކިހިނެއްތޯ އޮޅުންފިލުވާލުން ވެސް އެއީ އަޅުގަނޑަށް
ހީވަނީ ރަނގަޅު ގޮތެއް ކަމަށްވާތީ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާ ކަމަށް ވަންޏާ މި މައްސަލަ،
ޑރ.ޙުސައިން ރަޝީދު ޙަސަނަށް ރުހުންދިނުމުގެ މި މައްސަލަ އަލުން އަޅުގަނޑު އެ މަޢުލޫމާތު އޮޅުންފިލުވުމަށް
ޓަކައި ރައީސް އޮފީހަށާއި މަޖިލީހުގެ ކައުންސެލް ޖެނެރަލަށް ފޮނުވައިލުން އެއީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތް ކަމަށް
އަޅުގަނޑަށް ބެލޭތީ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާ ކަމަށްވަންޏާ އަޅުގަނޑު އެގޮތަށް މި ނިންމީ.
އިޢުތިރާޟުކުރައްވާ ކަމަށް ވަންޏާ ޗެޓްލޮގުގައި ފުރުޞަތަކަށް އެދިވަޑައިގެންނެވުން ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން. އޭރުން
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭނީ އިޢުތިރާޟުކުރައްވަނީ ކޮން ބޭފުޅެއްކަން ނޫނީ ނޫންކަން. އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް
ޝުކުރިއްޔާ. އެއްވެސް ބޭފުޅަކު އިޢުތިރާޟެއް ނުކުރައްވާ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިކަމާ ބެހޭ ގޮތުން އަދި
އިތުރަށް އޮޅުންފިލުވަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތެއް އޮޅުންފިލުވުމަށް ޓަކައި ރައީސް އޮފީހަށާއި މަޖިލީހުގެ ކައުންސެ ލް
ޖެނެރަލަށް ފޮނުވަން އެހެންވީމަ މި ނިންމީ. އަންސޫދާ، އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މި މަޢުލޫމާތު
އޮޅުންފިލުވާލުމަށް ޓަކައި ރައީސް އޮފީހުން ދެކުނު ގޮތަކާއި އަދި މަޖިލީހުގެ ކައުންސެލް ޖެނެރަ ލް ދެކެވަޑައިގަންނަވާ
ގޮތެއް އޮޅުންފިލުވުމަށް ޓަކައި އެ ބޭފުޅުންނަށް ދަންނަވާލަ ދެއްވުން ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން
އެޖެންޑާގެ 1.2 ގައި މި އޮތީ މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަންމަންޓު އެންޑު ކްލައިމެޓް ޗޭންޖު އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީގެ
11

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
މަޤާމަށް ޢައްޔަނުކުރައްވާފައިވާ އަލްފާޟިލާ އައިޝަތު ޝަ އު ނާ، ސ.ހުޅުދޫ/ރައިސްޓަރއަށް ރުހުންދިނުމުގެ މައްސަލަ.
އަޅުގަނޑު ހަމަ މިއާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ކުށުގެ ރިކޯޑުގެ މަޢުލޫމާތާއި ހުރިހާ އެއްޗެއް މި އޮތީ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސާފުކުރެވިފަ. ކޮބައިތޯ ޝައުނާގެ ވަނަވަރެއްގެ ގޮތުގައި ހުރި ޑޮކިއުމަންޓުތައް؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި ޝެއަރކޮށްލަނީ އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެން ބޭފުޅުންނަށް ފެންނަން އެބަ ހުރިތޯ އެ ޑޮކިއުމަންޓު؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު މި ޗެކްކޮށްލަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވަށްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު ކުރީގައި ދެންމެ މުޤައްރިރު ރައީސް އޮފީހަށް ފޮނުވާ ވާހަކަ ވިދާޅުވީމަ އަޅުގަނޑު
އޭރުގައި ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ. އަޅުގަނޑު ހިތަށްއެރީ މިހާރު މި ފައުންޑިންގ ޝެއަރހޯލްޑަރު އެ އިންނަނީ 30
ޖަނަވަރީ 2018 ގައި ޝެއަރހޯލްޑަރެއް ގޮތުގައި އިންކަމަށް. އެހެންވީމާ، ޙުސައިން ރަޝީދަށް ކުރިން ރުހުންދީފައި
އިންއިރުގައި މަޖިލީހުން ދީފައި އިންނާނީ ހަމަ އެ ޝެއަރ އިންގޮތަށް އިނދެގެން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތަށްއެރީ
އަޅުގަނޑުމެން އަނެއްކާ ރައީސް އޮފީހަށް ދަންނަވައިފިއްޔާމު އޭގެ މާނައަކީ މަޖިލީހުން ރަނގަޅަށް ކަންތައްތައް
ނުބަލާ ރުހުންދީފައި ހުރި ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ ކުރީގައި. އެހެންވީމާ، ރައީސް އޮފީހަށް ދެންނެވުމުގެ
ބަދަލުގައި ހަމައެކަނި ކައުންސެލް ޖެނެރަލްގެ ބަހެއް ހޯދުމަށްފަހުގައި ގޮތެއް ނިންމެވުން ކިހިނެއްތޯވާނީ އެ ޚިޔާލު
ހުށަހަޅާލުމަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ.
12

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލަން ބޭނުން. އަޅުގަނޑު މިސާލަކަށް ކައުންސެލް ޖެނެރަލް ވިދާޅުވާ އެއްޗެއް ގޮތުން
އަޅުގަނޑުމެން އަލުން އަނބުރާ މިހާރު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ލަފާ ލިބޭ ގޮތުން ވެއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ އަދި ލިޔުމުން
އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުލިބޭ. ލަފާ ލިބޭ ގޮތުން ކަމަށް ވަންޏާ މިކަން ނުކުރެވޭނެ ކަހަލަ ގޮތަކަށް، އެ ފައުންޑަރ
ޝެއަރހޯލްޑަރަކަށް އިންނާތީ އެ ވާހަކަ އެބަ ވިދާޅުވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެވެސް ގޮތަކުން ރައީސް
އޮފީހުން އެ ދެކެވަޑައިގަންނަވާފައި އޮތް ގޮތެއް އޮޅުންފިލުވާލުމަކީ އެއީ ރަނގަޅު ގޮތެއް ކަމުގައި ކަމަށްވާތީ
އަޅުގަނޑު އެ ވާހަކަ އެ ގޮތަށް ތި ބޭފުޅުންގެ އަރިހުގައި ދެންނެވީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އޮޅުންފިލުވާލަން.
އޭރުން އެ ބޭފުޅުންގެ ވެސް ކިހިނެއްތޯ ވިސްނުން ހުރީ، ކޮންގޮތަކަށްތޯ ހުރީ، އެ ބޭފުޅުން ޤާނޫނުއަސާސީ
މާނަކުރެވުނީ ކޮންގޮތަކަށްތޯ، އެއަށްވުރެ ބޮޑުވަރު ވެއްޖެއްޔާ ދެން އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެވެސް އެއްފަރާތަކުން
ދާންހޭނެ ސްޕްރީމް ކޯޓަށް އެ މާނަކުރަން އެހެންނޫންތޯވާނީ. އެހެންވީމާ، އެއަށްވުރެ ކުރީގައި އެހިސާބަށް ދިއުމުގެ
ކުރީގައި އެކަން އޮޅުން ފިލުވާލާފައި ބޭއްވުން އެއީ އެންމެ ރަނގަޅުގޮތެއް ކަމަށްވާތީ އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ އެ ވާހަކަ.
އަޅުގަނޑު ހަމަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫނަށް އެބަ ފުރުޞަތު އަރުވަން.
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު މި ހިއްސާކޮށްފައި ހުރި މަޢުލޫމާތަށް ބަލާއިރުގައި
އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ފާހަގައެއް ނުކުރެވޭ މިނިސްޓަރ ޝައުނާގެ އެއްވެސް މައްސަލައެއް މިނިސްޓަރުގެ،
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 136 ވަނަ މާއްދާއާ ތަޢާރުޟުވާ އެއްވެސް ކަމެއް މިހާރު ހިއްސާ ކުރެވިފައި ހުރި އެއްވެސް
ލިޔެކިއުމަކުން ފެންނާކަށް ނެތް. އެހެންވީމާ، ދެން، އަނެއްކަމަކަށް މިނިސްޓަރ ޝައުނާއަކީ ހަމަ އެ މަޤާމަށް ވަރަށް
އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ތަޖުރިބާ ހުރި ބޭފުޅެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި އޮތީ ސީ.ވީ
ވެސް ލިބިފައި. ސީ.ވީ ލިބުނުއިރުގައި ސީ.ވީގައި ފެންނަ ގޮތުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފެންނަނީ ވަރަށް
ގާބިލު ބޭފުޅެއް ގޮތުގައި. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލަން ކަމަށް މިނިސްޓަރ
ޝައުނާއަށް އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި ހުރި ލިޔެކި އުންތަކަށް ބަލާފައި ރުހުންދޭން ނިންމަން. އެގޮތަށް ހުށަހަޅާލަން
އަޅުގަނޑު ބޭނުންވީ. ޝުކުރިއްޔާ.
13

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދިއްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު.
ދިއްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން.
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫންގެ ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިތުރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އެއްޗެއް ވިދާޅުވަން ބޭނުންފުޅުތޯ؟ އަންސޫދާ ކިތައް މެންބަރުން ކޮމިޓީގައި އެބަ
ތިއްބެވިތޯ މިވަގުތު؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
7 މެންބަރުން އެބަ ތިބި އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީގެ ނައިބު މުޤައްރިރު އެބައިންނެވިތޯ ކޮމިޓީގައި؟ އަޅުގަނޑަށް
އެބަ ގުޅުއްވާ ފޯނުން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނައިބު ޖޮއިންވެފައި އިންކަމަކަށް ނުއެއްދައްކާ އަދިއެއް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެން ދެއްތޯ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ވޯޓަށް އަހާލަން ކަމަށް އިނގޭތޯ މިނިސްޓަރ ޝައުނާއަށް ރުހުންދިނުމުގެ މި
މައްސަލައިގައި. މިހާރު ހުށަހެޅިފައިވާ ހުރިހާ ލިޔެކިއުންތަކަށް ބަލައި، އަދި މިނިސްޓަރުގެ ސީ.ވީއަށް ބަލައި މި
ހުރިހާ ކަމަކަށް ބެލުމަށްފަހު އަޙްމަދު ހާރޫން ހުށަހަޅުއްވަނީ މިހާރު އޮތް ގޮތަށް މިނިސްޓަރ ޝައުނާއަށް
ރުހުންދިނުމަށް. އެކަމަށް ތާއީދުކުރައްވަނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި
14

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓު ދެއްވުން އެދެން. ޗެޓްލޮގުގައި ޔޭސް، ނޫނެކޭ ވިއްޔާ ނޫނެކޭ.
އެބްސްޓެއިންކުރާ ކަމަށް ވަންޏާ އެބްސްޓެއިން ޖައްސަވައިދެއްވުން އެދެން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއް ޔާ.
އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީއަށް މިވަގުތު ހާޒިރުވެތިއްބެވީ 8 މެންބަރުން. 8 މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން މި އޮތީ
މިނިސްޓަރ ޝައުނާއަށް ރުހުންދިން ކަމަށް ފެނިފަ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ އެޖެންޑާގައި
މިވަނީ ސަރުކާރުގެ ބައެއް ބައެއް ވުޒާރާތަކުގެ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއަށް ގެނެވިފައިވާ ބަދަލުތަކަކާ ގުޅޭގޮތުން
ދިރާސާކުރުމަށް. 2.1 ގައި މިވަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަންމަންޓުގެ ނަން މިނިސްޓްރީ އޮފް
އެންވަޔަރަންމަންޓް... އަންސޫދާ، މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަންމަންޓާ ގުޅޭގޮތުން މި ލިޔެފައިވާ ޑޮކިއުމަންޓުތައް
އަޅުގަނޑަށް ލިބޭނެގޮތް ހައްދަވައިދެއްވަފާނަންތޯ ފެންނަ ގޮތެއް، ގެނެވިފައިވާ ބަދަލުތައް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެ ޑޮކިއުމަންޓަކީ ވުޒާރާތަކަށް ގެނެވުނު ބަދަލު އެއިނދީނޫންތޯ ޖަހާފަ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް މި ޑޮކިއުމަންޓު ލިބިލައްވާފައިތޯ ވީ؟
އިދާރީ މޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހިއްސާކޮށްފައި އިންނާނީ ޗެޓްލޮގްގައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ކުޑަކުޑަ ވަގުތުކޮޅެއް އަރުވާނަން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މި ޑޮކިއުމަންޓް ބައްލަވައިލެއްވުމަށް އިނގޭތޯ.
މިހާރު މި ޑޮކިއުމަންޓުގައި ހިމެނިފައި މިހިރީ ކުރީގައި ވެސް ދެ މިނިސްޓްރީއެއް ގޮތުގައި އިންއިރުގައި ކުރިން
ޓެކްނޮލޮޖީ މިނިސްޓްރީން ކުރެއްވި މަސަ އްކަތް މިހާރު އެންވަޔަރަންމަންޓު މިނިސްޓްރީއަށް ބަދަލުކުރައްވައި އެ
މިނިސްޓްރީގެ މަސައްކަތުގެ ތެރޭގައި ހިމަނުއްވާފައި އެ މަސައްކަތްތައް މިހިރީ. އެހެންވީމާ، އެ ބަދަލު ގެނެއްސި
ކަމަށް ވަންޏާމު އެ ބަދަލު އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރަންޖެހޭތީވެ މި ފޮނުއްވާފައި މި އޮތީ.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހަމަ ވަރަށް ރަނގަޅަށް މި ބައްލަވައިލެއްވުން. ދެން ދެ
15

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
މިނިސްޓްރީ އެއްކޮށް ކަހަލަ ގޮތަކަށް މި ހުރިހާ މަސައްކަތް މި އޮތީ އެކުލަވާލާފަ. އަންސޫދާ، މި ދެ ވުޒާރާއަށް
ގެނެވުނު ބަދަލުތައް މި ޑޮކިއުމަންޓުގައި މިހިރީ އެއްކޮށް ފެންނަންތޯ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއްކޮށް ހުންނާނެ އެ ޑޮކިއުމަންޓުގައި ހަމަ ހުރިހާ، ތިއީ ތިން ވުޒާރާއަކަށް އިނގޭތޯ ގެނެވުނު ބަދަލު އޭގައި
އިންނަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންތޯ. އެއީ ކޮން ތިން ވުޒާރާއެއްތޯ؟ މިހާރު އެއް ވުޒާރާ އުވާލުމަށްފަހު ނަން ބަދަލުވީމަ، އާދެ! އެއީ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަންމަންޓް، ކުލައިމެޓް ޗޭންޖު އެންޑު ޓެކްނޮލޮޖީގެ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާ، އެއީ
އުވާލުމާ ގުޅިގެން މި އައި ބަދަލާއި ދެން އަދި އޭގެފަހުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑު ފެމިލީ ސޯޝަލް
ސަރވިސްގެ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއަށް ބަދަލުވެފައި އިންނަނީ ހެލްތުގެ، މިނިސްޓް ރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑު ފެމިލީގެ
ދަށުން ކުރީގައި ހިންގި ނެޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ މަސައްކަތްތައް ވަކިކޮށްފައި އެ ބަދަލުކޮށްފައި އެއިނދީ.
އެހެންވީމާ، އެއާގުޅިގެން އެ އަންނަ އެއްޗެ އްސާ. އެހެންވީމާ ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުގެ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއަށް
އޭގެން އިމްޕެކްޓެއް އަންނާނެ ނޫންތޯ. އެހެންވީމާ، އޭގެ ބަދަލުގައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި ރިޕޯޓު އެކުލަވާލަންޖެހޭނީ ތިން ރިޕޯޓެއްގެ ގޮތުގައި ދެއްތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއް ރިޕޯޓެއްގައި ތިން ބައެއްގެ ތެރޭ ދެއްތޯ އަންނާނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
16

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
އާދެ! އާދެ! މައްސަލައެއް ނެތް. އަޅުގަނޑު އަޙްމަދު ހާރޫނަށް ފުރުޞަތެއް އަރުވަން އެބަ.
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. މި ހުށަހެޅިފައި މިވާ މަސައްކަތަކީ ތިން މިނިސްޓްރީއެއްގެ މަސައްކަތުގެ
ދާއިރާއަށް އައިސްފައި ހުރި ބަދަލުތައް ހުށަހެޅިފައި މި ވަނީ. ދެން، އޭގެ ތެރޭގައި އެންމެ ފުރަތަމަ މި އޮތީ
އެންވަޔަރަންމަންޓު ކުލައިމެޓް ޗޭންޖު އެންޑު ޓެކްނޮލޮޖީ. އެ މިނިސްޓްރީއަށް އައިސްފައިން ބަދަލަކަށް އަޅުގަނޑަށް
މި ފާހަގަކުރެވެނީ އެ އުވާލެވުނު ޓެކްނޮލޮޖީ މިނިސްޓްރީގެ ބައި މި އިންނަނީ މިނިސްޓްރީގެ މެންޑޭޓުގެ ތެރެއަށް
އިތުރުވެފަ. އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓެލެކޮމިއުނިކޭޝަނާ ބެހޭ ކަންކަން. ދެން ދެވަނަ ކަމަކަށް މި އިންނަނީ ސައިންސް
އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ އާއި އިންފޮމޭޝަން އެންޑު ކޮމިއުނިކޭޝަން ޓެކްނޮލޮޖީއާ ބެހޭ ކަންކަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު
ޤަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި ބަޔަކީ ހަމަ މިނިސްޓްރީ، އުވާލެވޭ މިނިސްޓްރީގެ މެންޑޭޓު މި އެންވަޔަރަންމަންޓު
މިނިސްޓްރީގެ ދަށަށް އެޑްކުރެވޭއިރުގައި އަންނަންޖެހޭނެ ބައެއް. ދެން ދެވަނަ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަށް މި ލިޔުމުން
ފާހަގަކުރެވޭ ކަމަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފެމިލީ އެންޑު ސޯޝަލް ސަރވިސަސްގެ މަސައްކަތުގެ ތެރޭގައި
ކުރިން ހިނގަމުން އައި މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުން ހުއްޓުވުމާ ގުޅޭ އެންމެހައި ކަންތައްތައް. އެ ކަންތައްތައް
މިހާރު މި އިންނަނީ ޖެންޑަރ މިނިސްޓްރީން ނެގިފައި ހެލްތު މިނިސްޓްރީއަށް ބަދަލުވެފަ. ދެން އެހެންވީމާ ،
އަޅުގަނޑަކަށް މިއަކުން އިތުރު ބަދަލެއް ފާހަގައެއް ނުކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން
އިތުރަށް ސްޓަޑީކުރާނެ މާބޮޑު ކަމެއް ނެތްހެން. މިދެންނެވި ބަދަލު އެކަނި އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ. އެހެންވީމާ، ހަމަ
ހިތަށްއެރީ ހިއްސާކޮށްލާނަމޭ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، މިއޮތް ގޮތަށް ފާސްކުރަންތޯ ތި ހުށަހެޅުއްވީ؟
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެހެންވީމާ، ހުށަހެޅުމެއް ގޮތަށް ބަދަލުކޮށްލާފައި އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ހުށަހަޅާލިއްޔާ ކަންނޭނގެ މިކަން ވެސް
އަވަސްވާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލަން މި އެދިލައްވާފައިވާ ގޮތަށް މި ތިން މިނިސްޓްރީގެ މަސައްކަތުގެ
ދާއިރާ ފާސްކުރުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.
17

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ރިޔާސަތުން ވަހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. މަނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް އަޅުގަނޑު
ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން މި އޮތް ގޮތަށް ފާސްކުރުމަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މަނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ހުށަހަޅުއްވަނީ މިހާރު މިނިސްޓްރީތަކަށް އައިސްފައިވާ ބަދަލު
ރައީސް އޮފީހުން ފޮނުއްވާފައިވާ ގޮތަށް ފާސްކުރެއްވުމަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވަނީ. އެކަމަށް ތާއީދުކުރައްވާފައިވަނީ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ. އެހެންކަމަށްވާތީ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ
ގޮތަށް ވޯޓު ދެއްވުން އެދެން. އަންސޫދާ ކޮމިޓީއަށް ކިތައް މެންބަރުން ހާޒިރުވެ އެބަ ތިއްބެވިތޯ މި ވަގުތު؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
8 މެންބަރުން މި ވަގުތު އެބަތިބި އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކޮމިޓީއަށް މި ވަގުތު ހާޒިރު ތިއްބެވީ 8 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. މި ވޯޓުގައި ބައިވެރިވަޑައިގެންނެވީ...
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! ކޮމިޓީއަށް ހާޒިރުވެ ތިއްބެވީ 8 މެންބަރުން. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވެ ވަޑައިގަތީ 7 މެންބަރުން.
އެހެންވީމާ، ކޮމިޓީއަށް ވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން މި މިނިސްޓްރީތަކަށް ގެނެވުނު ބަދަލުތައް
ރައީސް އޮފީހުން ފޮނުވާފައިވާ ގޮތަށް ފާސްވެއްޖެ. ދެން އެޖެންޑާގައި ހިމެނިފައި މި ވަނީ އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުން
ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީތަކާ ގުޅޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާކޮށްލުން. ފުރަތަމަ ސިޓީއެއްގައި މި އޮތީ 3.1،
ސިފައިންގެ އާމަރީގައި ހުރި ހަތިޔާރުތައް އާމަރީން ބޭރުވެ ބ.އަތޮޅު ހިނބަޅިދޫ ފަޅުން ބޭރުން ފެނުނު މައްސަލައިގެ
ތަޙުޤީޤު ކުރިއަށްދާ މައްސަލަ ގާނޫނު ނަންބަރު 1/2002، ދިވެހިރާއްޖޭގެ... (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އެހެންވީމާ ،
18

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސިފައިންގެ އާމަރީގައި މިވާ ހަތިޔާރުތައް ބޭރުވެ އެ ކޮންމެވެސް، ބ.އަތޮޅު ހިބަޅިދޫ ފަޅުތެރެއިން
ފެނުނު މައްސަލައިގައި އެ މަޢުލޫމާތު، ތަޙުޤީޤު ހިނގަމުންދާ ގޮތް އޮޅުންފިލުވާލުމަށް ޓަކައި އަމިއްލަ ފަރާތަކުން
ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީއެއް މި ސިޓީއަކީ. މިކަމާ ބެހޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ވާނީ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މަޢުލޫމާތު
އޮޅުންފިލުވާލުމަށް ޓަކައި ޑިފެންސް މިނިސްޓްރީއަށް ސިޓިއެއް ފޮނުވާފަ. އެހެންނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގެ ބާވަތުން
މިއީ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ވުޒާރާތަކުގެ މައްސަލައަކަށްވާތީ ސަރުކާރު މަސްއޫ ލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ
ކޮމިޓީގެ ގަވާއިދުގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަން ބެލިދާނެ ކަމަށް ހިމެނިފައިނުވާތީ، އެހެންވީމާ، އެ ވާހަކަ
އަޅުގަނޑު ހިއްސާކޮށްލީމަ ބައެއް ބޭފުޅުން އެބަ ވިދާޅުވޭ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް މި މައްސަލައެއް ނުބެލޭނެއޭ. އެއީ
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 113 ވަނަ މާއްދާގެ (ވ) ބައްލަވައިލެއްވީމަ އެނގިލައްވާނެ. މި މާއްދާގައި މި
އޮންނަނީ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލާނަން. އެހެން ކޮމިޓީއަކުން އާންމު އުސޫލެއްގެ ގޮތުން ލިބިފައިވާ މަސް އޫލިއްޔަތުގެ
ދާއިރާއާ ގުޅުންހުރި ކަމަކާ ގުޅޭގޮތުން ވެ ސް އެއީ ސަރުކާރު ހިންގުން ހަރުދަނާކޮށް އިޞްލާޙުކުރުމާ ގުޅުންހުރި
ކަމެއްކަމުގައި ވާނަމަ އެ ކޮމިޓީގެ ހުއްދަ އެއް ހޯދުމަކާ ނުލައި ސަރުކާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ
ކޮމިޓީއަށް ވެސް އެކިއެކި ތަޙުޤީޤުކޮށް ދިރާސާކުރެވިދާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ ދިރާސާތައް ފެންނަ ކަންކަން އެ ކަމެއްގެ
މަސްއޫލިއްޔަތު ސީދާ ގުޅޭ ކޮމިޓީއާ ހިއްސާކުރެވިދާނެއެވެ. މި މާއްދާގައި މިހެން އޮތް ނަމަވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގެ
241 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުފެދިފައިވާ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީއެއްގެ ދާއިރާގައި މަސައްކަތެއް މި
ކޮމިޓީއަކުން ނުބެލޭނެއެވެ. އެހެންވީމާ، މިކަމާ ބެހޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާކުރީމަ ގިނަ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވަނީ
މި މައްސަލަ 241 ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވާލުމަށް ޓަކައި. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ވިސްނުން ހުރީ ކިހިނެއްތޯ
ބަލާލަން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު ހުޅުވާލަން. ފުރުޞަތަށް އެދިވަޑައިގަތީމަ އަޅުގަނޑު ހަމަ އެދިވަޑައިގަތް ތަރުތީބުން
އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު ދެމުން ގެންދާނަން ނޫނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާ ކަމަށް ވަންޏާ
އަޅުގަނޑު ހަމަ މި މައްސަލަ 241 ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވާލަން ވެސް ނިންމިދާނެ. އިޢުތިރާޟުކުރައްވާ ބޭފުޅަކު
އިންނެވިއްޔާ އަޅުގަނޑަށް ޗެޓްލޮގްގައި ޖައްސަވާލަދެއްވުން އެދެން. އޭރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މައްސަލަ ވެސް
ނިންމައިލެވޭނީ. އެހެންވީމާ، މި މައްސަލަ 241 ކޮމިޓީއަށް އަޅުގަނޑުމެން ފޮނުވާލަން މި ނިންމީ. ވަރަށް ބޮޑަށް
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ދެވަނަ ކަމެއްގައި މި އޮތީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާ ބެހޭ ގާނޫނާ ޚިލާފަށް މަޖީދިއްޔާ
އަލިމަސް ޔޫބީލްގެ ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީގެ ޗެއަރމަން މާލޭގެ ބައެއް ބިންތައް ކުއްޔަށްދީ އެއިން މަންފާ
ހޯދަމުންގެންދާ މައްސަލަ އަދި ނަސަންދުރަ ހޯޓާ ތަރައްޤީކުރުމުގެ މަސއްކަތް ކުރިއަށްގެންދާއިރު ޗައިނާގެ
ކުންފުންޏަކާއި ދައުލަތާ ދެމެދު އެއްބަސްވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ވާހަކަ ރަސްމީ ލިޔުންތަކުން އެނގެން ނެތް ކަމަށާއި
19

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
އަދި އެއަރ މޯލްޑިވްސް ހިންގި އޮފީހުގެ އިމާރާތް ތަޅާލައި ނަސަންދުރައިގެ ބިމާ އެއްކޮށްލައިގެން މަސައްކަތް
ކުރިއަށްދާ ކަމަށް ބުނެ ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީއެއް. މި މައްސަލައާ ބެހޭގޮތުން އަންސޫދާ މިހާރު ކިހިނެއްތޯ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މަޢުލޫމާތު އޮޅުންފިލުވަން ތަންތަނަށް ސިޓީ ފޮނުވިފައިވަނީ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބައިން ހަމަ މައްސަލަ ސާފުކުރުމަށް ސިޓީތައް ފޮނުވިފައި އިނގޭތޯ. އޭގެ ތެރޭގައި ހައުސިންގ
މިނިސްޓްރީއަށާއި މާލޭ ސިޓީ ކައުންސިލަށާއި އަދި މިނިސްޓްރީ އޮފް ނެޝަނަލް ޕްލޭނިންގއަށާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް
ޔޫތަށް އަދި ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީއަށް ވެސް. ދެން އެ ސިޓީތަކުގެ ޖަވާބު ލިބިފައި ހުރިގޮތުން އޭގެ ބުނަނީ އެއްކަލަ
އިޢުލާނުކޮށްގެންނޭ އެ އިދާރާތަކަށް ހަމަ ދޫކޮށްފައި ހުރި ބިންތައް ދޫކޮށްފައި ހުރީ. ދެން ނަސަންދުރާ އެޅި ބިމުގެ
ވާހަކަދައްކާއިރު އެ ތަން ބަދަލުކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އޮފީހަކު މީޓިންގއަކުން ނިންމާފައި އެ ޑޮކިއުމަންޓް
ފޮނުވީމައޭ އެ ބޭފުޅުން އެތަން ވެސް ބަދަލުކޮށްފައި އެ އިންނާނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެ ލިޔެކިއުންތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްވެސް ދިމާލަކުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ޗެޓްލޮގަކުން ނަމަވެސް ފެންނަން
ހުންނާނެތޯ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ހުންނާނެ މިހާރު. ހަމަ ޝެއަރކުރެވިފައި ހުންނާނީ ޑޮކިއުމަންޓްސް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުޑަކުޑަ ވަގުތުކޮޅެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އަރުވާނަން މިކަމާ ބެހޭގޮތުން ހުރިހާ
ލިޔެކިއުންތައް ބައްލަވާލެއްވުމަށް ޓަކައި. ބައްލަވައި ތި ވިދާޅުވަން ބޭނުންފުޅުވާ ކަމަށް ވަންޏާ ޗެޓްލޮގުގައި
ޖެއްސެވީމަ އަޅުގަނޑު އެ ތަރުތީބުން އެ ފުރުޞަތުދެމުންދާނެ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ދެ މިނިޓުވަރު އަރުވާނަން
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
20

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އާދެ! ދެންމެގައި މި ފާހަގަކުރި ގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވެނީ އަޅުގަނޑު
ހުށަހަޅަން ހަމަ މިހާރު އެހެންވީމާ، އެ ސިޓީއަށް އެ ޖަވާބު އެގޮތަށް ދީފައި މި މައްސަލަ ނިންމާލަން. އެއީ މިހާރު
ހައުސިންގ މިނިސްޓްރީން އެ ދީފައިވާ ޖަވާބު އެ ފަރާތައް ހިއްސާކޮށްލުމަށް. އެ މިހާރު އުސޫލުތަކުގެ ތެރެއިންނާއި
ދެން ރައީސް އޮފީހުން ނިންމައިގެން ކަމަށް ނަސަންދުރަ ވެސް ދީފައި އިނީ. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް އެ ޖަވާބު
އެރުވުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި އެހެން މެންބަރަކު ފުރުޞަތެއް ބޭނުންފުޅު ނޫނީ
ތާއީދުކުރައްވާ ކަމަށް ވަންޏާ ތާއީދުކުރައްވަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން.
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދު އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް އަޅުގަނޑު
ވެސް ތާއީދުކުރަން މި މައްސަލަ ނިންމާލަން. އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް މި މައްސަލައާއިގެން އިތުރަށް ކުރިއަށްދާނެ މަގެއް
ފެންނަ ކަމަކަށް ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެ ޙުސައިން މުޙައްމަދު އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް މި
މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި ފަރާތައް މި ޖަވާބު ފޮނުވަން ރަނގަޅު ކަމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ބަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާ ކަމަށް ވަންޏާ
އަޅުގަނޑުމެން މި މައްސަލައިގައި ވުޒާރާތަކުން ފޮނުވާފައި ހުރި ލިޔެކިއުންތަކާ އެއްގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބުދީ މި
މައްސަލަ އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާ ގޮތަށް މި ނިންމީ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުރިތާޟުނުކުރައްވާ ކަމަށްވަންޏާ
އަޅުގަނޑުމެންގެ ޗެޓްލޮގުގައި ޖައްސަވާލަދެއްވުން އެދެން. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ އެޖެންޑާގައި ދެން އޮތް އައިޓަމުގައި
މިއޮތީ 7 ފެބުރުވަރީ 2012 ގައި ފަހުން ވެރިކަމާ ހަވާލުވެވަޑައިގެން ކުރީގެ ރަ އީސް ޑރ.މުޙައްމަދު ވަޙީދު
ޙަސަންމަނިކު ވެރިކަމުގައި ހުރެވޭ މުއްދަތަށްވުރެން 6 ދުވަސް އިތުރަށް ވެރިކަމުގައި ހުންނެވުމުން އެ މައްސަލަ
ބައްލަވައިދެއްވުމަށް އެދި ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ޗެޓްލޮގުގައި ވާނެ ސްޕްރީމް ކޯޓުގެ މިކަމާ ބެހޭގޮތުން
21

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ނިންމާފައިވާ ނިންމުމުގެ ލިޔެކިއުންތައް ވެސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ހަމަ ވަގުތުކޮޅެއް
އަރުވާނަން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެ ލިޔުންތައް ތި ބޭފުޅުންނަށް ދިރާސާކޮށްލަން ނޫނީ ބަލައިލުމަށް ޓަކައި. މި މައްސަލަ
ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީގައި ފުދޭވަރެއްގެ ދުވަސްކޮޅެއް ވެސް އޮތް މައްސަލައަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މި މައްސަލަ
ނިންމައި މި ސިޓީ ފޮނުވި ފަރާތައް ޖަވާބެއްދޭން އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެވެސް ގޮތެއް ނިންމަންޖެހޭ. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑު ހަމަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތު ވެސް އަރުވާނަން އެދިވަޑައިގަތުމަށް މިކަމާ ބެހޭ ގޮތުން
ކޮންމެވެސް ބަސްފުޅެއް ވިދާޅުވުމަށް. އަންސޫދާ ކިތައް މެންބަރުން އެބަތިބިތޯ؟ 8 އެބަތިބިތޯ މި ވަގުތު ވެސް ހަމަ.
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު އަޅުގަނޑަށް މި އުޅެނީ އެއް ޑޮކިއުމަންޓް ނުފެނިގެންނޭ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަންސޫދާ އެ ޑޮކިއުމަންޓު ނުފެނިގެންނޯ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހާރޫން އެ އުޅުއްވަނީ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި ޝެއަރކޮށްލަނީ އިނގޭތޯ އެހެންވީމާ، ވަކިން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެ ނިންމި ނިންމުމުގެ ޑޮކިއުމަންޓް ދެއްތޯ ހާރޫން. ޙުސައިން ލިބިލައްވައިފިތޯ؟ ވަރަށް ދިގު
ޑޮކިއުމަންޓެއް. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތެއް އެބަ އަރުވަން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީއަށް. ޙުސައިން
މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އާދެ! އަޅުގަނޑުމެނަށް މިހާރު މި ލިބިފައި މިވަނީ 2013 ގައި ކޮށްފައި އިން ޙުކުމެއް
ދެއްތޯ 9 ނޮވެންބަރުގައި. ދެން މީގައި މި ފާހަގަކުރާ ގޮތުން ވެއްޖިއްޔާމުން މީގައި މައްސަލައެއް ނެތް ކަމަށް
މިވަނީ. އެހެންވީމާ، އިތުރު ޙުކުމެއް މިކަމާ ބެހޭގޮތުން ނެތި އަޅުގަނޑުމެން އިތުރު ޖަވާބެއް މި ކަމަށް ދެވޭނެ ކަމަށް
22

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
އަޅުގަނޑަށް ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވެނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޙުކުމުގައި މިވާގޮތަށް އެއަށް
ރިޢާޔަތްކޮށްފައި ސިޓީއަށް ޖަވާބެއްދިނުން ރަނގަޅުވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް މި ސިޓީން
ޖަވާބުދިނުމަށް ފެންނަ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހަމަ އެގޮތަށް ޖަވާބުދޭން ހުށަހެޅުއްވީތޯ ތި؟
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ!
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި ކޮންމެވެސް މެންބަރަކު ތާއީދުކުރައްވައިފިއްޔާ އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ފަސޭހަވާނެ އިނގޭތޯ.
އާދެ! އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހަމަ މި ޑޮކިއުމަންޓު ވިދާޅުވާން ހަމަ ވަގުތު އެބައޮތް އިނގޭތޯ. ހަމަ
ކުރިއަށްގެންދަވަންވީ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން.
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑަށް މި ލިޔުންތައް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުން ކިޔާލިއިރުގައި އޭރުގެ އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރުގެ ނިންމުމުގައި
އެބައިނދޭ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހޭ ކަމެއް. އެއީ އެ ނިންމުމުގެ (ބ) 5 ވަނަ ކަމެއް ގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައި
އިން. އެކަމުގެ ތެރޭގައި އެބައިނދޭ ފާހަގަކުރައްވާފައި 27 އޮކްޓޫބަރު 2013 ވަނަ ދުވަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން
ފާސްކުރި ދެ ނިންމުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީން ކަނޑައެޅިފައިވާ ނިންމުމެއް ކަމަށް ބެލެވޭނެ ތަނެއް ނެތް ކަމަށް. ދެން
އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ފަސޭހަވާނެ ކަންނޭނގެ އެ ދުވަހުގެ ނިންމުން އެއީ ކޮން
ނިންމުމެއްކަން އެނގިއްޖިއްޔާ. އަޅުގަނޑަކަށް މި އިބާރާތް، މި ލިޔުމަކުންނެއް ސީދާ ނިންމީ ކޮން ނިންމުމެއް ކަމެއް
އެހާ ރަނގަޅަކަށް ސާފެއްނުވެއްވޭ. އެހެންވީމާ، ހިތަށްއެރީ އެކަން އަދި ފާހަގަކޮށްލާނަމޭ މިހާހިސާބަށް ކިޔުނުއިރުގައި.
ޝުކުރިއްޔާ.
23

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަންސޫދާ، އެ ނިންމުން އަޅުގަނޑުމެނަށް ފެންނާނެ ގޮތެއް ވެދާނެތޯ މި ވަގުތު؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެ ނިންމުމުގައި އިނީ އަސްލު މައްސަލައަށް އަނެއްހެން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އޮފީހުން ފޮނުވާފައި އިން
ޑޮކިއުމަންޓެއް އިނގޭތޯ އެއީ. އޭގައި އިންނަނީ 11 ނޮވެންބަރު 2013 ވަނަ އަހަރު ދުވަހު އަލަށް އިންތިޚާބުވާ
ރައީސެއް ނެތިދާނެ ކަމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ 23 އޮކްޓޫބަރު 2013 ގައި ފޮނުއްވި ސިޓީގައި ވިދާޅުވެފައިވާތީ
އިންތިޤާލީ މަރުޙަލާއަށް ތައްޔާރުވުމުގެ ގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އަވަސްކޮށް ނިންމަންޖެހޭ ކަމަށް މަޖިލީހުގެ
ރައީސަށް ފެންނަ ކަންކަމަށްވާނަމަ އެ ކަންކަން ނިންމުމުގެ އިޚްތިޔާރާއި ބާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް
ދެމެވެ. އެއީ ފުރަތަމަ ނިންމުން އިނގޭތޯ. ދެން ދެވަނަ ނިންމުމުގައި މި އިންނަނީ 2018 ވަނަ އަހަރު ފެށުނު
ރިޔާސީ ދައުރު ނިމުމަކަށް އަންނައިރު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަމުގެ މަޤާމަށް މީހަކު އިންތިޚާބުނުކުރެވިއްޖެނަމަ
އިންތިޤާލީގޮތުން ޢަމަލުކުރާނެގޮތުގެ އުސޫލެއް. 2013 ވަނަ އަހަރު ނޮވެންބަރު މަހުގެ 10 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގަނޑު
12:00 ވާއިރު 2013 ވަނަ އަހަރު ބާއްވާ ރިޔާސީ އިންތިޚާބުން އައު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއެއް އިންތިޚާބުވެފައި
ނުވާނަމަ ކަންކުރާނެ ގޮތް މި މަޖިލީހުން ނިންމުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީހުން 23 އޮކްޓޫބަރު 2013 ގައި
ފޮނުވި ސިޓީން އަންގަވާފައިވާތީ މި ހާލަތުގައި ކަންކުރާނެ އުސޫލުތައް ތިރީގައި މި ވަނީއެވެ. (ހ)
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަމުގެ މަޤާމަށް އަލުން މީހަކު އިންތިޚާބުކުރެވެންދެން އެ މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި
ވާޖިބުތައް އަދާކުރާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސެވެ. ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ރައީސް މަޖިލީހުގެ ރައީސާއި އެކަމާ
ހަވާލުވެވަޑައިގެން ނެތްނަމަ އެކަމާ ހަވާލުވާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ނައިބު ރައީސެވެ. ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ
ނައިބު ރަ އީސަށް އެކަމާ ހަވާލުވެވެން ނެތްނަމަ އެކަމާއި ހަވާލުވާނީ ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ގަރާރަކުން ހޮވާ
އެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރެކެވެ. (ށ) މިގޮތުގެމަތިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަމުގެ މަޤާމާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ނައިބުކަމުގެ މަޤާމުގެ މަސްއުލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތަކާ ހަވާލުކުރެވޭނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަމުގެ މަޤާމަށް
އިންތިޚާބުކުރެވޭ މީހެއްގައި ހުންނަންވާނެ ކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާ
މީހަކަށެވެ. (ނ) މި އުސޫލުގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަމުގެ މަޤާމާ ހަވާލުވާތާ
ގިނަވެގެން 21 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ރިޔާސީ އިންތިޚާބުގެ ފުރަތަމަ ބުރު އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 111 ވަނަ މާއްދާގައިވާ
ހާލަތުގައި އިންތިޚާބުވެ ދެވަނަ ބުރެއް ބާއްވަންޖެހިއްޖެނަމަ ރިޔާސީ އިންތިޚާބުގެ ދެވަނަ ބުރު ބާއްވައި
24

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަމުގެ މަޤާމަށް މީހަކު އިންތިޚާބުކޮށް ނިންމަންވާނެއެވެ. (ރ) މި އުސޫލުގެ (ނ) ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިންތިޚާބު ބާއްވައި އެ އިންތިޚާބުގެ ރަސްމީ ނަތީޖާ ގާނޫނު ނަންބަރު 12/2008،)ރިޔާސީ
އިންތިޚާބުގެ ގާނޫނު(ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގައި ވާގޮތުގެމަތިން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އާންމުކޮށް އިޢުލާނުކޮށް
ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓްގައި ޝާއިޢުކުރާ ވަގުތުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 18 ގަޑިއިރުތެރޭގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަމުގެ
މަޤާމަށް އިންތިޚާބުވާ މީހަކު އަދި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނައިބުކަމުގެ މަޤާމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ މީހަކު
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 114 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް މަޤާމުގެ ހުވާކުރަންވާނެއެވެ. (ބ) ޤާނޫނުއަސާސީން
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިދޭ ހުރިހާ ބާރެއް ވަގުތީގޮތުން ހަވާލުވާ ފަރާތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެއީ އެ ދެ
ހުށަހެޅުމަކީ. މަޖިލީހުން އެ ދެ ހުށަހެޅުން ފާސްކޮށްފައި އޮތީ އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފާސްކުރީމަ އެއާއި އިދިކޮޅަށް މި ސުޕްރީމް ކޯޓުން މިހާރު މި އޮތް ޙުކުމް ނެރެފައި މި އޮތީ ދެއްތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އޭގައި އެ ބުނަނީ މަޖިލީހުގެ އެ އިންތިޤާލީ ބާރު އެބައި ނިންމުމުގެ ބާރެއް ނެތްކަމަށް މަޖިލީހަށް ލިބިފައެއް
ދެއްތޯ. އެއީ އިންތިޚާބުކުރެވިފައި ހުރީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަކު އެބަ ހުންނެވިއޭ އެ ދުވަހުގައި. އެހެންވީމާ، އެ
ބޭފުޅަކު އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހުންނާނެ ކަމަށް ދެއްތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހާރޫން މި އޮޅުންފިލައިފިތޯ؟
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިހާރު އެ ނިންމުން ވަރަށް ސާފު. އެ ނިންމުން އަޅުގަނޑުގެ ދެގޭގޮތުގައި އޭގެ ޒާތުގައި ރަނގަޅު ނިންމުމެއް
ކަމަށް ފެންނަނީ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެނަށް ހުށަހެޅިފައި މި އޮތް މައްސަލައަކީ ރައީސް ވަޙީދު 7 ދުވަސް އިތުރަށް
ރައީސް ކަމުގައި ހުންނެވި މައްސަލަ. ދެން އެކަމާ ގުޅިގެން ކަންނޭނގެ ތި ނިންމުމެއް ފާސްކޮށްފައި ވެސް ތި އޮތީ.
ކޮށްފައި އޮއްވާ އަނެއްކާ ސްޕްރީމް ކޯޓުން ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން އެއްކަލަ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ނެތް ކަމަކާ ދިމާވީމަ
25

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައި އޮތް ފާސްކުރުމެއް މި ނަފީކުރަނީ. ނަފީކޮށްފައި ހަމަ އެއާއި ދެކޮޅަށް އޭރު ދެން
ކަންކުރި ގޮތަކީ ރަނގަޅު ގޮތް ކަމަށް މި އޮންނަނީ ޙުކުމްކޮށްފަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން
ހަމަ މި ގޮތަށް މިކަން ނިންމާނުލާ މުޅި މައްސަލައަކީ އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރާގޮތުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ
ހައިބަތާއި ގަދަރާ ގުޅުންހުރި މައްސަލައެއް. އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ހަމަ ރައްޔިތުންގެ މަންދޫބުން ތިބެގެން
ގާނޫނުތައް ވެސް ހަދާ އުސޫލުން ފާސްކޮށްފައި އިން އުސޫލެއް އެ ހާލަތު އަންނަކަން އެނގޭތީވެ. އަނެއްކާ އޭރު
ހުންނެވި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އެދިލެއްވުމުގެ މަތިން ކޮށްފައި އޮތް ކަމެއް. އެހެންވެއްޖިއްޔާ އަޅުގަނޑު މި
ޤަބޫލުކުރަނީ އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ކަންނޭނގެ މި މައްސަލަ ރިވިއުކުރަން ސްޕްރީމް ކޯޓުގެ މި ނިންމުން
ބާޠިލުކުރަން ނަމަވެސް. އެއީ މަޖިލީހުން ނިންމާފައި އޮތް މިވަރު ދުސްތޫރީ މައްސަލައެއް، ގާނޫނާ ގުޅިފައި އޮތް
މައްސަލައެއް މިހާ ފަސޭހައިން ނަފީކޮށްފައި ދޫކޮށްލީމަ އަޅުގަނޑުމެން އޭތި ބަލައިގަތުން އެއީ އަޅުގަނޑަށް އެހާ
ޤަބޫލުކުރެވޭ ކަމެއް ނޫން. ދެން އެހެންނޫނަސް އެ ދުވަހުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހުރިހާ ކަމެއް ހިނގަމުން ވެސް
ދިއައީ އެ ގޮތަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން އަދި ރަނގަޅަށް ވިސްނާލަންޖެހޭ މައްސަލައެއްހެން
މިއީ ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ކުރިން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ސިޓީ ފޮނުވާފައި އޮތް މީހާއަށް ދޭންޖެހޭ ޖަވާބެއް ކޮންމެވެސް ގޮތެއް
އަޅުގަނޑުމެން ނިންމަންޖެހޭނެތާ. ދެން ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް މި މަސައްކަތް، މި މައްސަލަ މިއޮތީ ހިނގާ ނިމިފަ.
ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން ފާސްކުރި ފާސްކުރުމާ އިދިކޮޅަށް އޭރުގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޙުކުމެއް ނެރެ
އޭރުގެ ރައީސަކަށް ހުންނެވި މުޙައްމަދު ވަޙީދު ޙަސަންމަނިކު 5 ދުވަހާއި އެއް ހަފުތާ ވެރިކަމުގައި 6 ދުވަސް
ވެރިކަމުގައި ހުންނަންވާފައި މި އޮތީ. އެހެންވީމާ، އެ މައްސަލަ ބަލައިދިނުމަށް އެ ބޭފުޅާ ފޮނުއްވާފައި އޮތް
ސިޓީއެއް. އެހެންވީމާ، މިކަމާ ބެހޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން އެ ބޭފުޅާއަށް ޖަވާބެއްދީ އަޅުގަނޑުމެން މި މައްސަލަ،
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހާރޫން ތި ހުށަހެޅުއްވި މައްސަލައަކީ އަދި މުޅިން އެހެން މައްސަލައެއް. އެހެންވީމާ، އެ
މައްސަލަ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްގެންދަނީ މި ބޭފުޅާއަށް ދޭނެ ޖަވާބަކާ ބެހޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިވަގުތު މި
ވާހަކަދެކެވެމުން މި ދަނީ. ކޮންމެގޮތެއް ވިޔަސް ސުޕްރީމް ކޯޓުން، އޭރުގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާފައި ހުރި
ނިންމުންތަކެއް މިއީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަދި މިއަށްވުރެން މާ ގޯސް ނިންމުން ވެސް އެބަހުރި އަޅުގަނޑުމެންގެ
ތެރޭގައި ނިންމާފަ. އެހެންވީމާ، އޭރުގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނުއަސާސީ ބުނާގޮތުން އެންމެ ފަހު
26

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ބަސް ބުނާ ބަޔަކީ ސުޕްރީމް ކޯޓަށްވެގެން އެ ފަހަރު ފަހު ބަސް ބުނެފައި މި އޮތީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މިކަމާ
ބެހޭގޮތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މިއަށް ބަސްފުޅެއް ވިދާޅުވުމަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވާލަން އިނގޭތޯ. އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން.
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅިފައި އޮތް މައްސަލައިގައި ޙުސައިން މުޙައްމަދު ވެސް އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް
އަޅުގަނޑު ވެސް ޤަބޫލުކުރަން ޖަވާބު ހަމަ މިއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައި ދެއްވިދާނެ ކަމަށް. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން މި
ލިޔުން ފެނި ކިޔާލުމުން އަޅުގަނޑަށް އުފެދުނު ސުވާލުތަކެއް މި ދަންނަވާލީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެ
މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި ފަރާތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ މި ސްޕްރީމް ކޯޓުގެ މި ނިންމުމަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައި
މިހާރުން މިހާރަށް ޖަވާބުދެއްވޭނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ޙުސައިން މުޙައްމަދު އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް އެއަށް ތާއީދު
ވެސް ކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުގެ ކަންބޮޑުވުމަކީ މި ލިޔެކިއުންތައް ބަލާލިއިރުގައި މީގެން
ފާހަގަކުރެވެންހުރި ކަންތައްތަކެއްވީމާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ހިއްސާކޮށްލީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި، އެކަމާ ބެހޭގޮތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު
އަދި އެއްޗެއް ވިދާޅުވަން އޮތިއްޔާ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތެއް ކުޑަ ވަގުތުކޮޅެއް އަދި އަރުވާނަން އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންނަށް. އެހެންނޫނިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މި ދެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ އެ
ހުށަހެޅުއްވައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން އެ ތާއީދުކުރެއްވި ގޮތަށް މި ސިޓީ ހުށަހެޅުއްވި އެ ބޭފުޅާއަށް
ވެސް ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެ ނިންމާފައިވާ ނިންމުގައިވާ ގޮތަކަށް ޖަވާބު ދިނުމުން އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާލައި
އިޢުތިރާޟު ނުކުރައްވާ ކަމުގައި ވަންޏާ. އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. ކިތައް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މި ވަގުތު
އެބަ ތިއްބެވިތޯ ކޮމިޓީގައި އަންސޫދާ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
7 އިނގޭތޯ.
27

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
7 އެހެންނޫންތޯ. އެހެންވީމާ، ކޯރަމް އެބަ އޮތްތޯ، ވޯޓަށް އެހޭ ކޯރަމް ވެސް ދެއްތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ!
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު މި މައްސަލަ ވެސް، މި މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި ފަރާތަށް އަޅުގަނޑުމެން ސުޕްރީމް ކޯޓުން މި
ނިންމާފައިވާ ނިންމުމާ އެއްގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބު ދޭން ނިމިގެން ދިޔައީ. ދެން އިތުރު މެންބަރަކު ބޭނުންފުޅުވާ
ކަމަށް ވަންޏާ މި މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވައިގެން އިތުރަށް ކުރިއަށް ވެސް ގެންދެވިދާނެ. އެއީ އެކަން އިއްޒަތްތެރި
ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް އެ އިމްތިޔާޒު އެބަ އޮތް އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ މި އޮތީ 7 ފެބްރުއަރީ 2012 ގައި
ހިނގާދިޔަ ހަމަނުޖެހުންތަކުގައި އިސްކޮށް ތިއްބެވި ފަރާތްތަކުގެ މައްސަލަ ބަލައި ފިޔަވަޅު އަޅައިދެއްވުމަށް އެދި
އާންމު ފަރާތަކުން ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީއެއް. އެ ސީޓީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނަން އިންނާނެތޯ އަންސޫދާ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އިންނާނެ ހަމަ އެ ސިޓީ ވެސް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކިހާހިސާބެއްގައިތޯ އިންނާނީ އެ ސިޓީ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި ބަލާލަނީ އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަންސޫދާ ވިދާޅުވެދެއްވަފާނަންތޯ އެ ސިޓީ.
28

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ!
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަނެއްކާ މި މައްސަލައަކީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާ ގުޅުން ހުރި މައްސަލައަކަށްވާތީ މި މައްސަލަ
އަޅުގަނޑުމެން ފޮނުވަން ވެސް ޖެހޭނީ 241 ކޮމިޓީއަށްވާތީ އެ ވާހަކަ ވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުން އިޢުތިރާޟު ނުކުރައްވާ ކަމަށް ވަންޏާ މި މައްސަލަ ވެސް އަޅުގަނޑު 241 ކޮމިޓީއަށް މި ފޮނުވާލަން
ކަމަށް މި ގަސްދުކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަށް އެއްޗެއް ވިދާޅުވާން
ފުރުޞަތު އަރުވާނަން އަޅުގަނޑު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ. އަންސޫދާ، ކޮބާ ސިޓީ
؟
ފެނިއްޖެތޯ
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުންނަމަ ތިކަމަކީ ޤައުމީ ސަލާމަތާ ބެހޭ ކަމަކަށްވާތީ
އަޅުގަނޑު ހަމަ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު ތި ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް ވެސް ފެންނަނީ ހަމަ ތީތި 241
ކޮމިޓީއަށް ގެންގޮސް 241 ކޮމިޓީން ތި މައްސަލަ ބަލަންޖެހޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ޤަބޫލުކުރަނީ. އެހެންވީމާ،
އެގޮތަށް 241 ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި މައްސަލައަކީ އެ ވުޒާރާތަކުގެ ވަރަށް ގިނަ މީހންނާ ގުޅިފައި ހުރި މައްސަލައަކަށްވާތީ އެ ކަހަލަ ކަމެއް ކުރާ
ކަމަށް ވަންޏާ 241 ކޮމިޓީއާ ގުޅުން ހުރި މައްސަލައަކަށްވާތީ އަޅުގަނޑު ވެސް އެ ވާހަކަ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންނަށް ދަންނަވާލީ. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟު ނުކުރައްވާ ކަމަށް ވަންޏާ މި މައްސަލަ
އަޅުގަނޑު ވެސް 241 ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވަން އަޅުގަނޑު މި ނިންމާލަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އެއްޗެއް ވިދާޅުވާން
އެބަ އޮތްތޯ މި ކަމާ ބެހޭ ގޮތުން؟ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން އެބަ އޮތްތޯ އެއްޗެއް ވިދާޅުވަން؟
29

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް ވެސް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ނިންމެނީ ރަނގަޅަށްހެން
މިކަމުގައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެ މައްސަލަ ވެސް 241 ކޮމިޓީއަށް. އަޅުގަނޑުމެން މި މައްސަލައާ ބެހޭ ގޮތުން
އަޅުގަނޑު ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މަޝްވަރާ ވެސް ކޮށްލިން އާންމު ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރާ ވެސް. ވިދާޅުވީ އަލުން
އަނބުރާ އެ ކަހަލަ މައްސަލައެއް ވެއްޖިއްޔާ އަލުން އަނބުރާ ފޮނުވާލަދެއްވާށޭ. އަޅުގަނޑު ތި ބޭފުޅުން އެ
ބެއްލެވިމަށްފަހު އެ ކޮމިޓީ، މިކަމާ ގުޅުން ހުރި ކޮމިޓީއަށް އެ މައްސަލަ ފޮނުއްވައިދެއްވާނަމޭ ވިދާޅުވެފައި އޮތީ. ދެން
އަޅުގަނޑުމެން ބެލިއިރު އެޖެންޑާގެ އެންމެފަހު އައިޓަމެއްގެ ގޮތުގައި މި އޮތީ މާލެއިން ލިބެން ހުރި އަގަށްވުރެ ހަތަރު
ގުނަ އަގުބޮޑުކޮށް ސައިބޯނި ގަނެ ސަޕްލައިކޮށްފައިވާ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައްސަލަ އާއި ސާމްޕަލް ކެރިއަރއެއް
ގެނައުމުގެ ނަމުގައި މާރުކޭޓުން 50 ރުފިޔާއަށް ލިބެން ހުރި ފުޅިމަދުފޮށި އެއްހާސް އެއްސަތޭކަ ރުފިޔާގެ ރޭޓުން 400
ފުޅިމަދު ފޮށި މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން ބިޑު ކޮމިޓީން ފާސްކޮށް،ބަލައިގަނެފައިވާ ކަމަށް ބަޔާންކޮށް މައްސަލަ އާއި
ކޮވިޑް19- އާ ގުޅިގެން ތަކެތި ރައްކާކުރުމަށް ގުދަނެއް ހޯދުމުގެ ނަމުގައި 2020 ވަނަ އަހަރުގެ މާރިޗު، އޭޕްރީލް
މަހުގެ ތެރޭގައި އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ ގުދަނެއް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން ކުއްޔަށް ނަގާފައިވާ ކަމަށް ބަޔާންކުރާ
މައްސަލަ އާއި އަދި ކޮވިޑް19- އާ ގުޅޭ ގޮތުން ހޯދާފައިވާ ވެންޓިލޭޓަރުގެ މައްސަލައިގައި ސަސްޕެންޑް ކޮށްފައިވާ
ހެލްތް މިނިސްޓްރީގެ މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތް، މުވައްޒަފުން މަސައްކަތަށް ނިކުމެ މަސައްކަތަށް ނުފޫޒު ފޯރުވަމުން
އަންނަ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމިއްލަ ފަރާތަކުން ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީއެއް. މި މައްސަލައާ ބެހޭ ގޮތުން
އަޅުގަނޑުމެން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ސިޓީއެއް ފޮނުވިން. ފޮނުވީމާ އެ ކޮމިޝަނުން ދެއްވި ޖަވާބު
ވިދާޅުވެދެއްވަފާނަންތޯ އަންސޫދާ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެ ސިޓީގައި ފާހަގަކޮށްފައި މި އިންނަނީ މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން، މި މައްސަލަ އަނެއްހެން ހުށަހެޅިފައި ނެތް
ކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، ވެންޓިލޭޓަރުގެ 14 ވަރަކަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅިގެން އެ ބޭފުޅުން ދިރާސާކުރަމުންގެންދާ
ކަމަށް.
30

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވެންޓިލޭޓަރާ ގުޅުން ހުރި މައްސަލަ، 14 މައްސަލައެއް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
14 މައްސަލައެއް ކުރިއަށް ގެންދާ ކަމަށް. ދެން ހެލްތު މިނިސްޓްރީން ޖަވާބުދީފައި އިންނަނީ އެ ބޭފުޅުން
މަސައްކަތަށް ނުނެރޭކަމާއި ސަސްޕެންޑްކޮށްފައި ތިބި ބޭފުޅުންތަކެއް އިނގޭތޯ. ދެން މުވައްޒަފުންގެ ބައި
އަޅުގަނޑުމެން ފޮނުވާފައި ކުރީ ބައިގައި މި އިނީ ކޮމިޓީއަށް ބަލަންވެގެން. ކޮރަޕްޝަންގެ ޢަމަލާ ގުޅޭ ބައި މާލިއްޔަތު
ކޮމިޓީއަށް މީގެ ކުރިން އިންނާނީ ސިޓީއަކުން ފޮނުވާފަ. އެހެންވީމާ، އޭ.ސީ.ސީން ސާފުކޮށްފައި މިހާރު އެ އިންނަނީ
އަޅުގަނޑުމެން ދެވަނަ ފަހަރަށް އޭގައި ހިމެނޭ ދެވަނަ ބައިގެ މައްސަލަ އިނގޭތޯ.
31

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖަވާބު ލިބޭނެ ގޮތަށް މި ސިޓީ ފޮނުވި ބޭފުޅާއަށް އަޅުގަނޑުމެން ކަންކުރިގޮތުގެ
ޖަވާބު ދެއްވުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވަނީ ކިހިނެއްތޯ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަލާޙް. އާދެ! އަސްލު ނަން ހާމަނުކޮށް ފޮނުވާފައި އިން ސިޓީއެއް އިނގޭތޯ މި. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނީންނާނެ
ނޫންތޯ އެ ބޭފުޅާއަށް ފޮނުވޭނެ ގޮތެއް. އެހެންވީމާ، ކޮމިޓީން ދެން ފައިލްކޮށްލަން ދެއްތޯ ނިންމޭނީ މީތި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، ކޮމިޓީން އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭނީ މި ނަން ހާމަނުކުރާ ގޮތަށް ލިޔެފައި އޮތް، އެއްވެސް ނަމެއް ނުޖައްސަވާ
ފޮނުއްވާފައި އޮތް ސިޓީއެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭނީ މި މައްސަލަ އެ ކޮމިޓީތަކުގައި ހަދާފައި ފޮނުވާފައި،
އަޅުގަނޑުމެން ދެއްވި ޖަވާބާ އެއްކޮށް ފައިލްކޮށްލަން. އެހެންވީމާ، އެކަމާ ބެހޭ ގޮތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް
ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަށް އެއްޗެއް ވިދާޅުވާން ފުރުޞަތު އަރުވަން. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން އެބަ ޙުސައިން
މުޙައްމަދުދީދީއަށް. ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އާދެ! އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތީގައި ދެންމެގައި މުޤައްރިރު ވެސް ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތަށް
އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ތިއަކަށް ޖަވާބެއް ނުއެއް ދެވޭނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަނީ ތި މައްސަލަ އެންޓި-
ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން އެ ވަނީ މި މައްސަލަ ރެއިޒްކޮށްފަ. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުން އެ
މައްސަލަ ބެލުމަށް، މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި މައްސަލަ ބެލުމަށް އެ ބޭފުޅުންނަށް ދަންނަވާފައި ތި ހިސާބުން ތި
ފައިލްކޮށްލަން އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ. ތީގައި އަޅުގަނޑުމެން އިތުރު ޖަވާބެއް ދެވޭނެ ޖާގައެއް ނެތް ކަމަށް
އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ވާޖިބު އަދާކުރެވުނީ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް
ޤަބޫލުކުރެވެނީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ތި މައްސަލަ ބެލުމަށް ދެންނެވީމަ އެހިސާބުން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
32

ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން 25 މޭ 2020
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރުވަނީ މި މައްސަލައިގެ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ދެންނެވިފަ. އެހެންވީމާ،
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟު ނުކުރައްވާ ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން މި މައްސަލަ ފައިލްކޮށްލަން. މި
މައްސަލައަކީ މި މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި ބޭފުޅާގެ އެއްވެސް މަޢުލޫމާތެއް، ނަމެއް އެއްޗެއް ނުޖައްސަވާ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފޮނުއްވާފައިވާ ސިޓީއެއް. އެހެންވީމާ، މި މައްސަލައިގައި ވަކި އިތުރު ޖަވާބެއް ދޭނެ ބޭފުޅެއް
ވެސް ނުމެނެތްމެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި މައްސަލަ ފައިލްކުރީ މިކަމާ ގުޅުން ހުރިހާ ވުޒާރާތަކަކަށާއި ހުރިހާ
ކޮމިޓީތަކަކަށާއި އަދި ސަރުކާރުގެ މިކަމާ ގުޅުން ހުރި އެހެން ހުރިހާ ތަނަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މިކަމުގެ މަޢުލޫމާތު
ފޯރުކޮށްދިނުމަށްފަހު. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން މި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އިޢުތިރާޟު ނުކުރައްވާ ކަމަށް
ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން މި މައްސަލަ ފައިލްކޮށްލަން ނިންމީ. އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ކޮމިޓީގެ މި ބައްދަލުވުމުގައި ބައިވެރިވަޑައިގެންދެއްވީތީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ
އެޖެންޑާގައި މިވާ ހުރިހާ ކަމެއް މިއަދު މި ނިމުނީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުން ވެސް އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ
މި ވަގުތަށް މި ނިންމާލީ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އަންސޫދާ، ނިމުނީ ނޫންތޯ އެހެންވީމަ ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްކަލަ ވުޒާރާތަކުގެ އައި ބަދަލާއި މިނިސްޓަރ ޝައުނާއަށް ރުހުންދިނުމުގެ މައްސަލައިގައި އެ
ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކުރުމަށް ކުރިއަށް އޮތް ދެތިން ދުވަހެއްގެ ތެރޭގައި. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި އަންނަ ހަފްތާގައި ކޮންމެ
ގޮތެއް ވެސް ފްލޯރއަށް ގެނެވޭވަރުވާނެ ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، އެކަން ކުރެއްވުމަށްފަހު ދެން އަޅުގަނޑު މިނިސްޓަރ
ޙުސައިން ރަޝީދާ ބެހޭ ގޮތުން އެ ހުރިހާ މަޢުލޫމާތެއް އޮޅުންފިލުވުމަށް ޓަކައި ކައުންސެލް ޖެނަރަލަށާއި ރައީސް
އޮފީހުގައި ދެންނެވުމަށް އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ވެސް ފޮނުވާލެވިއްޖިއްޔާ ފޮނުއްވާލިއްޔާ ރަނގަޅީ އިނގޭތޯ. އާދެ!
ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ.
____
33